16.

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis 29 Novembris M. DCC. XXXI.

M. CLAUDIO DUCERF, Rei Herbariæ Professore, Doctore Medico, Præside. autore.

An Fœminarum morbis rara Saphœnæ sectio?

I.

EDICINA est scientia quæ quatenùs divinitùs data solis innotescit, qui circà eandem docendam & in usum redigendam occupantur. De eâ etsi sublimiori sententiam ferre non dubitat audax Iapethi genus, cœcutiensque quasi necessariò, quam venerari deberet & credere, aspernari mavult

& negare. Vulgi dicteria & calumnias rideat Medicus aut doleat. Probet ſemetipſum in operando. Votum aſſequetur ſemper, ſi Medici ſit ægro perſpecta probitas, ſi Medico ſit ægri nota docilitas.

I I.

MEDICAMENTIS numero duobus præcipuè continetur Ars Medica, venæ ſectione ſcilicet & catharſi. Quæ alia detecta ſunt, horumce effectus vel augent, vel ſuſtinent. Quæ ſpecifica, nil ſolitaria ſalubriter præſtant; Sæpiſſimè fiunt neceſſaria, aut ex perverſo, aut ex vehementiori, demùm ex tardiori priorum Remediorum uſu. Omnium præcellentior venæ ſectio; Non quælibet venæ ſecandæ; Deligendæ ſunt ex viſcerum conditione: Habenda etiam ratio eſt diverſorum Morbi temporum, variarum anni tempeſtatum, ætatum, corporis habitûs, atque potiſſimùm ſexûs.

I I I.

FOEMINA, ubi adolevit ſive Virgo, ſive nupta, peculiari donari debet evacuatione quæ per ſtatutum vitæ ſuæ tempus, ſingulis menſibus prodiens, fluxus vocatur menſtruus. In puellis expectatur, in ætate conſtantibus modò moratur, modò plus æquo diffluit, in vetulis citiùs aut ſeriùs evaneſcit. Si mulier puerpera fœtum non nutriat, alteram patitur evacuationem, lochiorum nomine diſtinctam. Ambo iſti fluxus inferiora affectant loca, bonæ vel malæ valetudinis plerumque judicantur cauſæ. Quocunque morbo corripiantur Fœminæ, ſi menſes aut lochia defecerint, accuſatur defectus; ſi contigerint, ab ipſis ſperatur ſanitas. Urget in hiſce caſibus aliquandò venæ ſectionis neceſſitas: Ex quânam parte eliciendus ſit cruor, dubitare poſtulat ſapientia, vetat præjudicium. Brachialis ſectionem optimè conſcius ſuadet Medicus, ne menſes aut lochia ſiſtant timent omnes. Siſtent-ne reverà, ſervanda-ne ſunt ſemper aut excitanda in Morbis, nemo vult ambigere; Naturam quò vergit ducendam crepant, Saphœnæ ſectionem appetunt avidè, ſed quò Natura fluit in ſanitate, raró vergit in ſtatu morboſo.

IV.

GRAVES quidem acuti Morbi, in Fœminis judicatu difficiliores quàm in Viris. Hujuſce difficultatis cauſa ſuperveniens fluxus menſtruus, aut idem de repentè ceſſans, hoc quotidiè videre eſt in Anginâ, Pleuritide, Peripneumoniâ, Hæmoptoe, Variolis, faciei Ereſypelate, Febribus malignis. Anceps tunc indicatio. Conſiderare oportet cujuſnam momenti ſit in morbo iſta evacuatio, ubi præſens aut recenter abſens, novum eſt plerumquè morbi ſymptoma; ubi jamdudum ſuppreſſa, vel ſola gignit morbum, vel cum primariâ morbi causâ jungitur. Spectare prætereà debet Medicus partem laborantem, ipſiûs locum, connexionem, viciniam. Exploranda etiam ſunt Abdominis viſcera, an mollia, an elevata, an renitentia, an ventris compreſſa capacitas. Animadvertendum denique iſtius evacuationis tempus; Videbit Medicus hanc ſolitò emergere vigoris tempore, ſymptomata morbi ex eâ recrudeſcere. Fluxus qui aliquandò naturæ liberæ ſignum eſt, erit ſæpè ſæpius certum ejuſdem impeditæ, coactæ, aut humorum ſaburrâ gravatæ indicium. In acutis affectibus adeſt ſanguinis orgaſmus ex impeditâ tranſpiratione, vaſorum lymphaticorum criſpaturâ, liquidiſque ideò confuſis ortus: Sanguis iſte partim organa replens, aut extrà tonum diſtendit, aut intimâ afficit Phlogoſi; partim factus acer & exlex, victis naturæ moliminibus ſibi dat exitum, uteri utpotè pronioris rumpens repagula. Caveat Medicus ne decipiatur; Hæc conſpicua cruoris pars minus vaſtat quàm altera quæ latens fuerit in viſceribus. In acutis evacuationes ſanguinis rarò criticæ ſunt. Vel ipſamet è naribus hæmorrhagia non ſemper critica. Quos negligere, ſinere, ſedare ſæpè expedit humorum impetus, hos æmulari rarò debet Medicus.

V.

VUlgò ſed falsò creditur morbi fomitem minui ſanguine ex quâlibet parte miſſo. Mulier à partu diris laceſſita convulſionibus, ter intrà duodecim horas è pede ſecta fuit, remanebat lethargus, quo vix die elapſo ſervata fuit ſolâ jugularis aperturâ. Hic vomit ſanguinem ex vitio Pulmonis, ille ex motu epileptico; huic venæ ſectio è pede, illi è brachio, ſecùs in utroque augetur vomitus. Non cuilibet nota Saphœnæ opportunitas. Conſulendus unicè Medicus non-

nullius ægri diligens observator. Fœlix aut infaustus, indifferens nunquam Saphœnæ sectionis usus. Quondam seriùs, hodiè celeriùs adhibetur. Semel olim sub fine morbi perditis ægri viribus frustrà tentabatur, nunc ineunte morbo, vegeto ægrotante, pluries repetita, intercalatis emendata Emeticis, funestè aut operosè tentatur. Mors aut infirmitas in utrâque methodo, finis idem diversi laboris. Medium tenet qui verè Medicus est : Hic nulli addictus systemati, corporis Mechanicam oculis & scalpello non adeò subtili cognoscens, singularem venarum potiùs quàm arteriarum structuram miratur. Cerebri sinus, Jugularium anfractus, Cordis auriculas, Venæ Portæ divaricationes, Retis Epiploici quasi diverticula perpendit. Observat proindè cruorem per organa, nec pari, nec proportionatâ quantitate progredi, nec æquali robore pelli. Cerebrum, Pectus & Abdomen uno tenore depleri non judicat. Futuras sanguinis aut aliorum fluidorum stases ex præcipiti nimis aut malè prælatâ istâ venæ sectione reformidat. Primo curationis die æstimare satagit quantum sanguinis educendi ; Hoc prævidet ex habitu ægrotantis, ex pulsu, ex affectûs specie. Inchoat è brachio, ferè nunquam è pede, nisi instante Apoplexiâ, aut nascentibus hystericis morbis. Ubi Saphœnæ sectionem usurpavit, ad brachii venas redire non pudet ; Sic ægrum integrum, sine tædio convalescentem, nullisque diuturnis affectibus obnoxium dimittit. In chronicis morbis rarò celebranda Saphœnæ sectio, rariùs in Fœminis quàm in Viris ; Hæc ubi citior, hystericorum affectuum mater ; ubi crebrior, eorumdem nutrix ; Vix unquam Virgo è pede secanda est nisi priùs passa fuerit menses.

Ergo Fœminarum morbis rara Saphœnæ sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Raymundus de la Riviere.	*M. Franciscus Bailly.*	*M. Petrus-Joannes Burette, Profes. Regius, & è Regiâ Numismatum Academiâ.*
M. Franciscus-Josephus Hunauld, Regiæ Scientiarum Academiæ, & in Horto Regio Anatomiæ Professor.	*M. Andreas de Laleu, Pharmaciæ Professor.*	*M. Petrus Marais.*
M. Claudius-Anton. Renard.	*M. Petrus-Antonius Lepy.*	*M. Franciscus Gouel.*

Proponebat Parisiis Achilles-Franciscus FONTAINE, Claromontanus in Bellovaco, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1731. à sextâ ad meridiem.

Typis G. F. Quillau, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1731.